دورنما

قاسمی: بسته‌شدن کنسولگری امریکا در بصره مشکوک است

بعد از یک حمله مشکوک به کنسولگری امریکا در بصره وزارت خارجه امریکا دستور تعطیلی آنجا را صادر کرد.

مایک پمپئو، وزیر خارجه امریکا، روز جمعه با تأیید تعطیلی کنسولگری امریکا در بصره گفت به همه کارمندان امریکایی که حضورشان در بصره ضرورت ویژه‌ای نداشته دستور ترک این شهر داده شده و وظایف کنسولی در بصره هم به بغداد منتقل شده است. پمپئو که یکی از اولویت‌های خود را تلاش برای جلوگیری از نفوذ ایران در منطقه خاورمیانه اعلام کرده است، ادعا کرد که حملات به کنسولگری ایالات متحده در بصره از سوی شبه‌نظامیانی صورت گرفته است که مورد حمایت سپاه قدس ایران هستند. وزیر خارجه امریکا در نیویورک و در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل متحد گفت: «با توجه به افزایش تهدیدها علیه کارمندان و اماکن ما در عراق، من دستور جابه‌جایی موقت کارمندان دیپلماتیک را صادر کردم.» کنسولگری امریکا در بصره در جریان ناآرامی‌های اخیر در این شهر هدف چند راکت و خمپاره قرار گرفته بود که پمپئو از آن به عنوان «شلیک غیرمستقیم» یاد کرده است.

در همین باره یک منبع امنیتی عراقی روز جمعه از شلیک سه موشک به نزدیکی کنسولگری امریکا که در مجاورت فرودگاه بین‌المللی بصره قرار دارد، خبر داد. منبع عراقی بیان کرد: مقامات داخل فرودگاه بصره کارکنان و برج‌های مراقبت را از بیم هرگونه حادثه پیش‌بینی نشده تخلیه کرده‌اند. بر اساس گزارش‌ها این حملات هیچ‌گونه خسارات جانی و مالی در پی نداشتند. با این حال پمپئو با همان لحن مغرورانه و مدعیانه امریکایی‌ها از فرصت بهره گرفته و در سخنان مربوط به تعطیلی کنسولگری تأکید کرد: «من برای ایران روشن کردم که ایالات متحده به هرگونه حمله این‌چنینی فوراً و به طور مناسب پاسخ خواهد داد: «من به دولت ایران توصیه کردم که بدانند امریکا آنها را مسئول مستقیم هرگونه آسیب به امریکایی‌ها و دیپلمات‌های ما در عراق و هر جای دیگری که نیروهای ایرانی مستقیماً یا از طریق شبه‌نظامیان مورد حمایت آنها حضور دارند می‌داند.»

■ واکنش عراق

در همین رابطه روزنامه امریکایی واشنگتن پست به نقل از یک مقام امنیتی عراق که نخواسته نامش فاش شود، نوشته تصمیم امریکا برای تعطیل کردن کنسولگری خود در بصره بر مبنای تهدید امنیتی جدی و معتبری از سوی ایران یا شبه‌نظامیان در عراق صورت نگرفته است. این مقام عراقی ناشناس گفته: «ما هیچ اطلاعاتی درباره نیت یا سودای حمله ایران یا حامیان ایران به دیپلمات‌های امریکایی یا کنسولگری آن دریافت نکرده‌ایم... و متأسفانه این یکی دیگر از مواردی است که نشان می‌دهد امریکا می‌خواهد از عراق به عنوان بهانه برای مقابله با ایران استفاده کند. بصره از ماه ژوئیه گذشته صحنه ناآرامی‌ها و آشوب‌های خونین بوده و در جریان آن چندین ساختمان دیپلماتیک از جمله کنسولگری ایران مورد حمله قرار گرفته است. همچنین «احمد محجوب سخنگوی وزارت خارجه عراق، روز شنبه طی بیانیه‌ای اعلام کرد که وزارت خارجه از تصمیم وزیر خارجه امریکا مبنی بر خارج کردن کارمندان کنسولگری این کشور در بصره ابراز تأسف می‌کند و به حمایت از هیئت‌های دیپلماتیک خارجی مقیم در خاکش و حفظ امنیت‌شان پایبند است.

■ واکنش ایران

سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان گفت: اتهامات و توجیهات مطرح شده توسط امریکایی‌ها برای بستن سرکنسولگری خود در بصره مردود، مذموم و محکوم است. به گزارش ایلنا، بهرام قاسمی، اتهامات و ادعاهای مطرح شده توسط امریکایی‌ها در توجیه تعطیلی سرکنسولگری آن کشور در بصره را ناموجه، بی‌مورد و فرافکنی آشکار خواند و اظهار کرد: جمهوری اسلامی ایران هرگونه تعرض به دیپلمات‌ها و اماکن دیپلماتیک را محکوم می‌کند و توجیه مضحک بسته شدن سرکنسولگری امریکا در بصره را که در پی روزها و هفته‌ها تبلیغات و پیشگویی و ایراد اتهامات واهی به ایران و نیروهای عراقی انجام شد، فراری به جلو و اقدامی فرافکنانه و مشکوک می‌داند. وی افزود: اگرچه شواهد و قرائن متعددی از دخالت پیدا و پنهان عوامل خارجی در حمله وحشیانه به سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در بصره وجود دارد، اما توجیهات کودکانه مقامات امریکایی برای ماجراجویی و القای ناامنی در عراق و فشار به دولت این کشور در پس این نمایش به‌خوبی عیان بوده که البته اقدامی مذموم و کاملاً محکوم است.

چالش

ضربات مهلک انصارالله در سواحل غربی یمن

در حالی که دیپلمات‌های سعودی در سازمان ملل تلاش می‌کنند با استفاده از دیپلماسی چک سفید تحقیقات درباره جنایت آل‌سعود را در یمن بی‌اعتبار و نامشروع کنند، رزمندگان مقاومت مردمی و دولتی یمن در میادین ضربات سنگینی به نیروهای متجاوز در ساحل غربی وارد می‌کنند.

دولت عبدربه منصور هادی اعلام کرده با تیم حقوق بشری سازمان ملل درباره جنایت جنگی در یمن همکاری نخواهد کرد. دولت مستعفی یمن در بیانیه‌ای حضور هیئت کارشناسان در این کشور را مداخله در امور داخلی خود دانست و اعلام کرد، اجازه چنین کاری را نداده و با تیم مذکور همکاری نخواهد کرد. این درحالی است که صنعا اعلام کرده آماده همکاری با بازرسان سازمان ملل است. این موضع دولت تحت فرمان عربستان پس از آن اتخاذ شد که شورای حقوق بشر سازمان ملل روز جمعه مأموریت هیئت تحقیقات پیرامون ارتکاب جنایت‌های جنگی در یمن را با وجود مخالفت عربستان و همپیمانان آن تمدید کرد. عربستان سعودی در طول سه سال گذشته از طریق پترودلارهای انبوه خود تلاش کرده بر جنایت علیه فقیرترین کشور عربی سرپوش بگذارد. ریاض حتی دبیرکل پیشین سازمان ملل را از طریق پول متقاعد کرد تا از اتهامات علیه ریاض در یمن عقب‌نشینی کند. اما به نظر می‌رسد جنایت‌های سعودی در یمن به حدی رسیده که دیگر صرفاً با پول قابل پوشش نیست و اعتراض در میان دولت‌های حامی آل‌سعود افزایش یافته است. ۲۱ کشور از ۴۷ عضو شورای حقوق بشر به تمدید مأموریت محققان سازمان ملل رأی مثبت، هشت کشور رأی منفی و ۱۸ کشور رأی ممتنع دادند، کشورهای بلژیک، کانادا، ایرلند، لوکزامبورگ و هلند با حمایت اتحادیه اروپا این تصمیم را پیشنهاد دادند.

■ ضربات انصارالله

عملیات گسترده ارتش و کمیته‌های مردمی یمن در جبهه ساحل غربی که از سه محور در جنوب الحدیده انجام شد، به کشته و زخمی شدن و اسارت دهها نیروی ائتلاف سعودی-اماراتی منجر شد. به گزارش فارس، در حمله امروز ارتش و کمیته‌های مردمی یمن به مواضع نیروهای ائتلاف سعودی - اماراتی و شبه‌نظامیان همپیمان با آنها در «حیس» در جنوب استان الحدیده، در جبهه ساحل غربی، دهها تن از این نیروها کشته و زخمی شدند. یک منبع آگاه نظامی در گروه رسانه‌ای «الاعلام الحربی» یمن در گفت‌وگو با پایگاه خبری شبکه «المسیره» اظهار داشت: مبارزان ارتش و کمیته‌های مردمی یمن - به کمک خداوند- روز شنبه عملیات گسترده‌ای را علیه مواضع متجاوزان در حیس واقع در جبهه ساحل غربی انجام دادند و طی آن دهها نفر کشته و زخمی شدند و شماری از متجاوزان نیز به اسارت گرفته شدند. بندر حدیده در سواحل غربی یمن واقع است و مهم‌ترین مسیر دسترسی انصارالله به دریا محسوب می‌شود. امارات و عربستان چند وقت قبل عملیات گسترده‌ای را برای تصرف این بندر آغاز کردند که با غافلگیری انصارالله مواجه شدند. دوباره به نظر می‌رسد کشورهای متجاوز عملیات را برای تسلط بر این شهر استراتژیک آغاز کرده‌اند.

از سوی مقام ناشناس در واشنگتن مطرح شد

امریکا هم خواستار بازرسی آژانس از «تورقوزآباد»!

گزارش یک

تنها یک روز بعد از آنکه مقام اطلاعاتی امریکا ادعای نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی را درباره یک سایت هسته‌ای اعلام نشده در تورقوزآباد «گمراه‌کننده» خواند، یک مقام وزارت خارجه امریکا که نام او فاش نشده، خواستار این شده که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی درباره سایت هسته‌ای که نتانیاهو از آن صحبت کرده، بازرسی کند.

به گزارش «جوان»، تصویری که نتانیاهو درباره وجود یک سایت اتمی مخفی در جنوب تهران، در مجمع عمومی سازمان ملل به نمایش گذاشت، آنقدر مضحک بود که حتی مقام‌های امریکایی هم به طور رسمی حاضر به تأیید آن نشده‌اند. یک مقام اطلاعاتی امریکا روز جمعه در گفت‌وگو با رویترز، ادعای نتانیاهو را «گمراه‌کننده» خوانده بود ولی دیروز یک مقام وزارت خارجه امریکا که حاضر نشده نامش فاش شود، خواستار این شده که دیده‌بان هسته‌ای سازمان ملل (آژانس) از مکانی که نتانیاهو ادعا کرده، بازرسی کند. این مقام امریکایی گفته است: «کاملاً ضروری است که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به‌طور کامل از اختیار خود استفاده کند و به جامعه بین‌المللی اطمینان بدهد که هیچ مواد یا فعالیت اعلام نشده‌ای در ایران وجود ندارد.»

این مقام امریکای به شبکه اسرائیل Broadcasting Corp گفته است: «آشکار شدن اسناد هسته‌ای اخیر مستلزم این است که آژانس مشخص کند که آیا ایران فعالیت یا موادی را مخفی کرده است یا نه؟» این درخواست غیر رسمی مقام وزارت خارجه امریکا در حالی مطرح شده که روز جمعه یک مقام اطلاعاتی امریکا، ادعای نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی را درباره وجود سایت مخفی در تورقوزآباد «گمراه‌کننده» خوانده بود. نتانیاهو در سخنرانی خود که روز پنج‌شنبه در مجمع عمومی سازمان ملل انجام شد، با تکرار ادعای سرقت اسناد هسته‌ای از ایران، با نشان دادن تصاویری از یک ساختمان در «تورقوزآباد»، مدعی شد که ایران در نزدیکی تهران تجهیزات هسته‌ای دارد که آن را به آژانس گزارش نکرده است.

■ گاف جدید نتانیاهو

البته نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی دیروز هم در گافی جدید ادعا کرد که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تنها ۱۲ مرتبه از ایران بازرسی کرده است و این میزان بازرسی کافی نیست. به نظر می‌رسد نتانیاهو تعداد گزارش‌های آژانس درباره پایبندی ایران به برجام بعد از سال ۲۰۱۵ را با تعداد بازرسی‌های آژانس اشتباه کرده است. در مصاحبه‌ای که بامداد شنبه (به وقت تهران) از بخش انگلیسی شبکه «صدای امریکا» پخش شد، نتانیاهو بار دیگر ادعای وجود انبار هسته‌ای در تورقوزآباد را تکرار کرد. در واکنش، مجری گفت: «ایرانی‌ها می‌گویند که آژانس ۱۲ بار از آنها بازرسی کرده است. ۱۲ بار بازرسی شده‌اند. البته شاید این انبار خاص بازرسی نشده، اما قبول دارید که ۱۲ بار بازرسی شده‌اند؟» نتانیاهو پاسخ داد: «در آن انبار نه. اما ایران کشور بزرگی است، تقریباً اندازه اروپا است. یعنی چه که در اروپا ۱۲ بازرسی جزئی انجام شود؟ فرض کنید که من به شما بگویم که می‌توانید در هر کجا از ایالات متحده که می‌خواهید، ۲۴ بازرسی انجام دهید. ایران کشور بزرگی است، می‌توانید خیلی چیزها را پنهان کنید.» او سپس با بیان اینکه شش هفته پیش مدارکی را در اختیار آژانس قرار داده، اما هنوز پاسخی دریافت نکرده، بار دیگر از آژانس خواست به ساختمانی که او گفته برود و این مرکز را مورد بازرسی قرار دهد. روزنامه یدیعوت آحارنوت نیز به نقل از تمار زیندبرگ، رئیس حزب میرتس رژیم صهیونیستی نوشت: سخنرانی نتانیاهو بیانگر انزوای اسرائیل بود. نتانیاهو نظیر یک فرد مورد پیگرد ظاهر شد که به طور اساسی از یک نگاه سیاسی روشن برخوردار نیست. سخنرانی طولانی مدتی بود اما فقط دو کلمه اساسی در آن وجود است: «راه‌حل دو دولت». زیندبرگ گفت: «نتانیاهو باید از فرصت سازمان ملل استفاده می‌کرد و با محمود عباس رئیس تشکیلات خودگردان ملاقات می‌کرد و از شروط خود دست بر می‌داشت و مسیر مذاکرات را بار دیگر آغاز می‌کرد.»

■ ظریف: وسواس امریکا نتیجه عکس دارد

وزیر خارجه در گفت‌وگو با المانیتور گفته که سیاست امریکا در کل منطقه با وسواس فکری بیش از حد و تمرکز روی ایران، همه جا نتیجه معکوس داشته است. به گزارش فارس، «محمدجواد ظریف» وزیر امور خارجه ایران گفته است، «وسواس فکری» امریکا روی ایران همه جا نتیجه معکوس داشته است. وزیر خارجه ایران تأکید کرد: «من بر این باورم که مسیر سیاست امریکا در کل منطقه که به شدت متمرکز بر وسواس فکری آنها روی ایران است، در لبنان نتیجه معکوس داشته، در سوریه نتیجه معکوس داشته، در عراق هم نتیجه معکوس داشته است». وی در ادامه ابراز اطمینان کرد که سازوکار مالی پیشنهادی جدید اروپا که «فدریکا موگرینی» مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا هفته گذشته آن را اعلام کرد، می‌تواند به ایران کمک کند تا حدودی اثرات تحریم‌های امریکا را پشت سر بگذارد. ظریف ادامه داد: «این [فرایند] هرچند به طور کامل رضایت‌بخش نیست اما می‌تواند منافع ملموسی برای ایران داشته باشد... اما باید منتظر ماند و دید در نهایت نتیجه چه خواهد شد.» رئیس دستگاه دیپلماسی ایران همچنین گفت: امریکا تلاش‌هایش را برای همکاری با متحدان خود در رابطه با رسیدگی به برنامه موشکی ایران تضعیف کرده است. ظریف تصریح کرد: «این واقعیت که امریکا از برجام خارج شده، امکان هرگونه توافق جدید را تضعیف کرده است. چرا که هیچ تضمینی به اجرای چنین توافقی وجود ندارد.»

خبر

خلیل‌زاد: امریکا بدون پیش‌شرط با طالبان مذاکره می‌کند

مشاور ویژه امریکا در امور افغانستان تأکید کرد، دولت ترامپ اندکی موضع خودش را تغییر داده تا در پرونده سازش با طالبان افغانستان پیشرفتی حاصل شود.

به گزارش ایسنا، زلمای خلیل‌زاد، مشاور ویژه امریکا در امور افغانستان جمعه در مصاحبه با ان‌پی‌آر اعلام کرد واشنگتن اکنون «بدون تأکید روی پیش‌شرط‌هایی که قبلاً ذکر شده بود»، گفت‌وگو می‌کند. او گفت: این چشمگیر است. منفعت حیاتی، قطعی و مهم امریکا در حل مسئله تروریسم است. همگان از موضع ما مطلع هستند و ما خواستار رسیدن به راه‌حلی هستیم که ارزش ۱۷ سال جنگ و ثروتی که امریکا و سایرین هزینه کرده‌اند را داشته باشد. از آنجایی که زلمای خلیل‌زاد منتقد موضع پاکستان در گذشته بوده است، از او درباره چگونگی همکاری این کشور و اینکه آیا او به اسلام‌آباد اعتماد دارد، پرسیده شد. او گفت: مسئله اعتماد نیست. ما درباره سیاست بین‌المللی سخن می‌گوییم. پاکستان در حال حاضر می‌گوید که خواستار ورود به فصل جدیدی است و می‌خواهد به امریکا در رسیدن به این هدفی که من تشریح کردم، کمک کند و باید ببینیم چه پیش می‌آید. در همین حال آلیس ولز، معاون وزیر امور خارجه امریکا در امور جنوب آسیا و آسیای مرکزی جمعه گفت: از آنجایی که پاکستان در مذاکرات با طالبان هیچ‌گونه پیشرفتی نکرده است، این مسئله مایه نارضایتی ترامپ شده است. او در گفت‌وگو با جئونیوز گفت: رئیس‌جمهوری امریکا ما را موظف کرد تا به کمک پاکستان طالبان را به پای میز مذاکره بکشانیم. او از اینکه هیچ‌گونه پیشرفتی به دست نیامده است، ناراضی است. ما هنوز هم نتوانسته‌ایم تا راهی برای همکاری نزدیکتر با پاکستان به منظور تضمین آمدن طالبان به پای میز مذاکره بیابیم. این مسائل اهمیت فوق‌العاده دارند. از طرف خودم اطمینان می‌دهم که همواره به دنبال استفاده از فرصت‌ها برای تقویت روابط‌مان باشم. آلیس ولز درباره دیدار قریب‌الوقوع وزیران خارجه پاکستان و امریکا در واشنگتن نیز گفت: آنها قصد دارند درباره نکات مهمی درباره همکاری مستحکم گفت‌وگو کنند. مسئله مهم میان دو کشور این است که چطور روی مناسبات دوجانبه کار کرد. فرصت‌های سرمایه‌گذاری مناسبی در بخش انرژی و سایر حوزه‌ها در پاکستان وجود دارد و امریکا به دنبال تقویت روابط تجاری خودش است.

این مقام ارشد امریکا همچنین بر همکاری‌ها برای ایجاد ثبات در افغانستان تأکید کرد. او پیش‌تر در بی‌بی‌سی اردو گفته بود امریکا خواستار روابط «مثبت و سازنده» با پاکستان است. ولز تأکید کرد: پاکستان کشور مهمی در منطقه جنوب آسیاست و می‌تواند نقش مهمی ایفا کند.

گزارش ۲

لاوروف: نفوذ ایران در منطقه قابل مهار نیست

به‌رغم تلاش امریکا و رژیم صهیونیستی برای خروج ایران از سوریه، وزیر خارجه روسیه بار دیگر با تأکید بر همکاری سازنده ایران در مبارزه با تروریسم در سوریه گفت که مسکو هیچ تهدید تروریستی از جانب ایران ندیده است و مهار چنین کشوری امکان‌پذیر نیست. نماینده ویژه دولت امریکا در امور سوریه هم با عقب‌نشینی کشورش از مواضع قبلی، اعلام کرد که ایران هدف دوم واشنگتن است.

روسیه که پیش از این حضور نیروهای ایرانی را برای نابودی تروریسم در سوریه ضروری اعلام کرده بود، بار دیگر نقش ایران را مهم ارزیابی کرد. سرگئی لاوروف، وزیر امور خارجه روسیه جمعه شب در پایان نشست مجمع عمومی سازمان ملل اعلام کرد که مقامات مسکو هرگز تهدید تروریستی از جانب ایران مشاهده نکرده‌اند. به گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، لاوروف گفت: «ما هرگز تهدید تروریستی از جانب ایران، ازجمله در زمانی که شرایط برای کشور ما بسیار دشوار بود و گروه‌های تروریستی خارجی در شمال قفقاز فعال بودند، مشاهده نکرده‌ایم. ما هرگز رابطه‌ای بین تروریست‌ها در کشورمان با ایرانی‌ها ندیده‌ایم». لاوروف تأکید کرد: «به‌رغم ادعای امریکا و برخی کشورهای عرب منطقه خلیج فارس، مسکو هیچ مدارک و شواهدی در اختیار ندارد که ایران کشوری حامی تروریسم باشد». وی افزود: «ایران به طور مؤثر و فعالانه در مبارزه با تروریسم در سوریه کمک می‌کند و من شخصاً این مسئله را تأیید می‌کنم». امریکا، رژیم صهیونیستی و رژیم‌های عربی حاشیه خلیج فارس که حامی اصلی تروریست‌ها در سوریه هستند، همواره ایران را به حمایت از تروریسم متهم می‌کنند، درحالی که ایران خود در خط مقدم مقابله با تکفیری‌ها در سوریه و عراق است. وزیر خارجه روسیه در ادامه سخنان خود گفت: «البته اهداف روسیه، ایران و ترکیه در سوریه به طور صددرصد با یکدیگر مطابقت ندارد، ولی هر سه کشور در مبارزه با تروریسم متحد یکدیگرند و تلاش می‌کنند استقلال و تمامیت ارضی سوریه حفظ شده و شرایط برای آغاز گفت‌وگوهای سیاسی و تعیین سرنوشت این کشور به دست خود سوری‌ها فراهم شود. من تردید ندارم که همکاری‌ها در چارچوب مذاکرات آستانه بسیار سازنده و مفید هستند». امریکا و اسرائیل در ماه‌های اخیر تلاش‌های گسترده‌ای کرده‌اند تا بتوانند نیروهای ایرانی را از سوریه خارج کنند، اما روس‌ها گفته‌اند تا زمانی که تروریست‌ها در سوریه باشند، الزامی برای خروج ایرانی‌ها وجود ندارد. روسیه و ایران از هفت سال پیش با حمایت همه‌جانبه از دولت قانونی سوریه، در مقابل تروریست‌های تحت حمایت غرب ایستادند و تلفات سنگینی را به این گروه‌ها وارد کردند.

وزیر خارجه روسیه در ادامه سخنان خود به اقدامات امریکا و اعراب برای مهار ایران در منطقه هم اشاره کرد و گفت: «شما می‌خواهید نفوذ ایران در سه کشور یمن، سوریه و عراق را به کلی از بین ببرید، اینکه این کار چقدر امکانپذیر است، مسئله‌ای نیست که من باید درباره‌اش صحبت کنم، اما به یاد نمی‌آورم که در هیچ برهه‌ای از تاریخ امکانپذیر شده باشد که کشوری به قدرتمندی ایران، با چنین جمعیتی، مهار شود یا در قفس زندانی شود». امریکا سعی دارد با کمک اعراب و رژیم صهیونیستی نفوذ ایران در منطقه را کاهش دهد اما به‌رغم همه این تلاش‌ها، ایران و محور مقاومت با پیروزی بر تروریست‌ها قدرت بیشتری کسب کرده‌اند و همین مسئله نگرانی رژیم‌های عربی و اسرائیل را در پی داشته است.

■ عقب‌نشینی واشنگتن

امریکا که تا چندی پیش بر کناره‌گیری بشار اسد، رئیس‌جمهور سوریه از قدرت اصرار می‌ورزید الآن از مواضع قبلی خود عقب‌نشینی کرده است. جیمز جفری، نماینده ویژه دولت امریکا در امور سوریه در مصاحبه با شبکه «پی‌بی‌اس» ضمن مخالفت با بازسازی سوریه پیش از اجرای فرایند سیاسی در این کشور گفت که واشنگتن به دنبال سرنگونی نظام بشار اسد نیست. این مقام امریکا همچنین مدعی شد که اگر بشار اسد در روند سیاسی سوریه کارشکنی کند، واشنگتن تحریم‌های شدیدی را علیه دمشق اعمال خواهد کرد. جفری درباره اظهارات جان بولتون، مشاور امنیت ملی کاخ سفید که گفته بود، مادامی که ایران از سوریه خارج نشود، حضور نظامی امریکا در سوریه ادامه خواهد یافت، هم گفت: «من قصد ندارم صحبت مشاور امنیت ملی را نقض کنم. در حال حاضر مأموریت نظامیان امریکا شکست پایدار و طولانی مدت داعش است. هدف دوم، برچیدن همه نیروهای تحت فرماندهی ایران از کل سوریه است.» امریکا در حالی مدعی نابودی داعش است که خود بزرگ‌ترین حامی این گروه تروریستی است و با کمک‌های تسلیحاتی داعشی‌ها را برای مقابله با ارتش سوریه مجهز کرده است. ادعای مقامات امریکایی برای بیرون راندن ایران از سوریه، در حالی است که نیروهای مقاومت بیشتر مناطق تحت کنترل تروریست‌ها را آزاد کرده‌اند و تنها استان ادلب در اختیار تکفیری‌هاست که ارتش سوریه و هم پیمانانش در هفته‌های آینده عملیات آزادسازی آن را کلید خواهند زد. با آزادی ادلب که آخرین دژ تکفیری‌هاست، سوریه پس از هفت سال از وجود تروریسم رهایی می‌یابد.

نگاه

سید رحیم نعمتی

پوزه‌بند جنگی کنگره بر کاخ سفید

تام یودال، سناتور ایالت نیومکزیکو، به همراه هفت سناتور دیگر طرحی را تهیه کرده‌اند تا دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا، را ملزم کند که برای هرگونه حمله احتمالی به ایران از کنگره اجازه بگیرد. این طرح به نام «قانون منع جنگ غیرقانونی با ایران ۲۰۱۸ (Prevention of Unconstitutional War with Iran Act of 2018) و بر مبنای قانون مشهور به قانون قدرت‌های جنگی ۱۹۷۳ یا قانون قدرت‌های جنگی، (War Powers Act) است که تنها وقتی به رئیس‌جمهور امریکا اجازه اعزام نیرو به خارج از کشور را می‌دهد که اجازه این کار را کنگره داده باشد. حالا به نظر می‌رسد که یودال و هفت سناتور دیگر می‌خواهند با طرح خود به نوعی دامنه قانون ۱۹۷۳ را توسعه دهند تا در صورت طرح آنها، ترامپ نتواند برای اقدامات نظامی محتمل علیه ایران حتی هزینه مالی کند و به این صورت، دست او برای انجام کارهای مقدماتی چنین اقداماتی هم بسته شود.

قبل از هر چیز باید توجه کرد که طرح این هشت سناتور، نخستین و تنها قدمی نیست که از سوی نمایندگان کنگره برای ایجاد محدودیت‌هایی در مقابل ترامپ برداشته شده بلکه باید گفت نمایندگان قبل از این هم دست به کار شده بودند که می‌توان در این مورد به اصلاحیه دو حزبی بر قانون اختیارات دفاع ملی اشاره کرد. این اصلاحیه از سوی نمایندگان هر دو حزب در مجلس نمایندگان امریکا و کمی بعد خروج ترامپ از برجام و در روز چهارشنبه ۲۴ ماه مه به تصویب رسید. کیث الیسون، نماینده دموکرات، طراح آن اصلاحیه بود و برای توضیح این کارش گفته بود: «این اصلاحیه پیامی قوی می‌فرستد به اینکه مردم امریکا و اعضای کنگره خواهان جنگ با ایران نیستند و امروز کنگره قانونی را به تصویب رساند تا اختیارش برای استفاده از قدرت نظامی را یادآوری کرده باشد.» بنابراین، حد و مرز گذاشتن بر اختیارات نظامی ترامپ پیش از این، از طرف آن اصلاحیه انجام شده بود اما به نظر می‌رسد که اظهارات اخیر ترامپ در کاخ سفید و سخنان حاشیه‌ای مایک پمپئو و جان بولتون، وزیر خارجه و مشاور امنیت ملی امریکا، هراسی از وقوع یک جنگ ناخواسته را در میان سناتورها انداخته که آن اصلاحیه را برای مهار زدن بر دولت کافی نمی‌دانند و می‌خواهند با قانون تازه‌ای راه‌های مالی چنین جنگی را هم در اختیار کنگره قرار بدهند تا در اختیار کسانی مثل ترامپ یا پمپئو و بولتون باشد.

یودال به عنوان طراح اصلی این قانون یا برنی سندرز، سناتور دموکرات از ایالت ورمانت، به صراحت نگرانی خود را بابت این موضوع عنوان کرده‌اند تا آنجا که یودال موضع‌گیری سران کاخ سفید را در همان جهتی می‌بیند که امریکا را به سمت جنگ عراق سوق داد و به همین جهت هم معتقد است که کنگره باید از همین حالا کاری بکند تا به قول او، «از تاختن به سمت جنگ جلوگیری شود.» در واقع، نگرانی و هراس سناتورهای کنگره از سوق داده شدن به سمت چنین جنگی با اظهارات تند و خشن ترامپ علیه ایران توجیه می‌شود که چه در مجمع عمومی سازمان ملل یا شورای امنیت، اتهامات سابق خود علیه ایران را به صورتی تندتر تکرار کرد و علاوه بر این، باید به سخنرانی بولتون توجه کرد که ایران را با عباراتی نظیر «هزینه جهنمی» تهدید کرد. نمایش بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی، در مجمع عمومی سازمان ملل و نشان دادن تصویری از روستایی به نام تورقوزآباد می‌تواند بخش دیگری از سناریوی تهاجمی کاخ سفید علیه ایران باشد که نتانیاهو این بار مدعی وجود انبار هسته‌ای در این مکان شد و این ادعای او است که خاطره دولت بوش در مورد انبارهای تسلیحات کشتار جمعی در عراق را به یاد سناتورهایی مثل یودال، سندرز و کریس مورفی انداخته و موجب هراس آنها شده است. به واسطه این نشانه‌های جدی است که یودال و همکارانش طرح خود را تنظیم کرده‌اند و امید دارند تا به این وسیله از وقوع جنگی به قول آنها خسارت‌بار جلوگیری کنند اما به نظر می‌رسد که کاخ سفید منتظر آنها نمانده و از حالا به دنبال مقدمه‌چینی برای چنین جنگی است. دستور مستقیم پمپئو برای تعطیل کردن کنسولگری بصره از جمله همین مقدمه‌چینی است چون برخلاف ادعای پمپئو و دستگاه دیپلماسی امریکا هیچ تهدیدی نه متوجه کنسولگری و نه کارکنان آن در بصره است و روزنامه واشنگتن‌پست هم به نقل از یک مقام امنیتی عراقی این موضوع را تأیید کرده است. این مقام ناشناس عراقی به واشنگتن‌پست گفته که هیچ اطلاعی مبنی بر وجود حمله‌ای از ایران یا حامیان آن علیه دیپلمات‌های امریکایی نیست و متأسفانه این یکی دیگر از مواردی است که نشان می‌دهد امریکا می‌خواهد از عراق [به عنوان بهانه‌ای] برای مقابله با ایران استفاده بکند. معلوم نیست که شخص ترامپ قصد مشخصی برای به راه انداختن جنگی علیه ایران داشته باشد اما دست کم باید گفت که سخنان و اقدامات بولتون و پمپئو در این جهت است و سخنان سناتور مورفی در مورد این اشخاص است که می‌گوید: «امریکایی‌ها بیمار هستند و برای جنگی بی‌پایان و پرهزینه تلاش می‌کنند.»

اخبار کوتاه

■ الجبیر: باید به تحریم قطر ادامه داد

وزیر خارجه عربستان تأکید کرد که تحریم قطر گزینه‌ای است که هیچ راه گریزی از آن نیست. به گزارش اسکای‌نیوز، عادل الجبیر در سخنرانی خود در مقر سازمان ملل در نیویورک گفت: «حاکمیت عربستان یک خط قرمز است و ما مداخله در امورمان را نمی‌پذیریم. رسالت ما بر پایه شراکت صادقانه با جهان است تا نسل‌های آینده در صلح زندگی کنند». الجبیر گفت: «اقدامات قطر به دلیل حمایت از تروریسم و پناه دادن به تندروها نشان می‌دهد که هیچ گریزی از تحریم این کشور وجود ندارد». وزیر خارجه قطر هم در واکنش به اظهارات الجبیر تأکید کرد، قطر قادر است تا با صبر کند اما تلاش می‌کند با صحبت منطقی با چالش‌های منطقه مقابله کند.

■ هند خرید اس ۴۰۰ از روسیه را تأیید کرد

منابع مطلع در دهلی می‌گویند، هند بی سر و صدا توافق خرید سامانه پدافند هوایی اس ۴۰۰ از روسیه را تأیید کرده است. به گزارش پایگاه خبری Defense، این اقدام از سوی دهلی نو چند روز پیش از سفر ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه به هندوستان است که قرار است در تاریخ پنجم اکتبر صورت گیرد. هزینه خرید این سامانه‌های دفاعی ۵/۴۳ میلیارد دلار است. به گفته منابع هندی، این برنامه از سوی کمیته امور امنیتی کابینه هندوستان به ریاست نارندرا مودی، نخست‌وزیر هندوستان تأیید شده است.

■ فلسطین از امریکا به دیوان بین‌المللی دادگستری شکایت کرد

تشکیلات خودگردان فلسطین علیه امریکا به علت انتقال سفارت واشنگتن از تل‌آویو به قدس به دیوان بین‌المللی دادگستری شکایت کرد. به گزارش اسکای‌نیوز، دیوان بین‌المللی دادگستری در بیانیه‌ای اعلام کرد که تشکیلات خودگردان فلسطین با اشاره به تصمیم امریکا مبنی بر انتقال سفارت این کشور از تل‌آویو به قدس این کشور را به نقض کنوانسیون سال ۱۹۶۱ وین در ارتباط با روابط دیپلماتیک متهم کرده است که تمامی کشورها را ملزم می‌کند سفارت خود را در خاک کشور میزبان تأسیس کنند. تشکیلات خودگردان فلسطین از این دادگاه خواست تا به امریکا دستور دهد هیئت دیپلماتیک خود را از شهر قدس خارج کند.

■ چین نیروی ضد تروریسم تشکیل می‌دهد

یک مقام ارشد چینی اعلام کرد، پکن به دنبال توسعه یگان ضد تروریسم خود است که بتواند هم در داخل و هم در خارج از کشور عملیات انجام دهد و از منافع چین در خارج از کشور دفاع کند. به گزارش رویترز، چین در اواخر سال ۲۰۱۵ یک قانون جدید ضد تروریسم تصویب کرد که به ارتش این کشور اجازه داد که روی عملیات ضد تروریستی در خارج از کشور سرمایه‌گذاری کند. ژانگ شیائوگی، یک مقام پلیس اعلام کرد: «ایجاد نیروهای ویژه برای مدرنیزه کردن ارتش چین لازم و ضروری است. مأموریت این نیروها باید دفاع از منافع کشور از دریا گرفته تا زمین و از داخل تا خارج از کشور باشد.»